

SŁOWO WSTĘPNE

Skrypt Studia o współczesnym języku polskim zbiera sześć artykułów powstałych w związku z dydaktyczną działalnością autorów. Dwa cele przyświecały wydaniu: teoretyczny i praktyczny. Cel teoretyczny wiąże się z zamiarem opracowywania dla potrzeb słuchaczy filologii polskiej na czechosłowackich uczelniach prac, naświetlających zagadnienia ważne z punktu widzenia współczesnej lingwistyki komparatystycznej. Cel praktyczny wynika z potrzeby stworzenia własnego "zaplecza" polonistycznego, które obejmowałoby, obok wspomnianych teoretycznych opracowań, praktyczne pomoce /gramatyki dydaktyczne, skrypty, samuczki, słowniki/.

Skrypt przeznaczony jest w pierwszym rzędzie dla słuchaczy filologii polskiej i słowiańskiej. Napisany został z myślą dostarczenia niezbędnej wiedzy o aktualnej tematyce językoznawczej, do której należą zagadnienia podstawowych tendencji rozwojowych współczesnej polszczyzny, statusu języka literackiego i dbałości o jego kulturę. Problematyka podana jest w postaci podstawowej wiedzy, wykaz pozycji bibliograficznych powinien orientować studentów na podejmowanie pogłębionych studiów własnych w danej tematyce.

Autorski wkład przedstawia się następująco: Studia z zakresu etykiety mownej /formy adresatywne/, nowomowy i kultury języka napisał J. Damborský. E. Lotko jest autorem trzech studiów traktujących o tendencjach rozwojowych współczesnej polszczyzny w zakresie morfologii, składni i słownictwa.

Studia łączy po pierwsze, wspólny aspekt metodologiczny, tzn. omawianie zagadnień języka polskiego na tle języka ojczystego /aspekt konfrontacyjny z czeszczyzną/. Po drugie, orientacja na język współczesny /aspekt funkcjonalny/ i po trzecie, sposób przedstawienia problematyki /aspekt dydaktyczny/. Należy jeszcze dodać, że - choć oczywiście odpowiedzialność za sposób ujęcia zagadnień w poszczególnych studiach ponosi każdy autor osobno/oddzielnie za swój artykuł / — rezultaty przedstawione w skrypcie są wynikiem wspólnego lub bardzo zbliżonego wysiłku myślowego, opartego o rodzimą tradycję językoznawczą i bogato korzystającego z polskiego dorobku teoretycznego.

Ołomuniec, 1991

SPIS TREŚCI

Tendencje rozwojowe w morfologii współczesnej polszczyzny literackiej	4
Tendencje rozwojowe w składni współczesnej polszczyzny literackiej	10
Tendencje rozwojowe w słownictwie współczesnej polszczyzny literackiej	15
Formy zwracania się do drugiej osoby w języku polskim	24
Nowomowa	36
Kultura języka polskiego	50